

Brukerstyrt personlig assistanse

Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) er en alternativ måte å organisere tjenesten personlig assistanse på (omfatter praktisk og personlig bistand, opplæring og støttekontakt) for personer med nedsatt funksjonsevne og stort behov for bistand i dagliglivet, både i og utenfor hjemmet.

BPA innebærer at brukeren har rollen som arbeidsleder og påtar seg ansvar for organisering og innhold ut fra egne behov. Innen de timerammer som kommunens vedtak angir, kan brukeren styre hva assistentene skal gjøre og til hvilke tider assistanse skal gis.

Dersom tjenestemottakeren selv ikke kan være arbeidsleder, for eksempel på grunn av ung alder eller kognitive funksjonsnedsettelse, kan arbeidslederrollen ivaretas av noen som kjenner tjenestemottaker godt, og som da kalles en medarbeidsleder. Medarbeidslederen ivaretar i slike tilfeller brukerstyringen/arbeidsledelsen sammen med eller på vegne av tjenestemottakeren.

Den som er arbeidsleder forplikter seg til å gjennomføre arbeidslederkurs før oppstart av tjenesten.

Etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 d har personer med stort og langvarig behov for personlig assistanse, eller personer med behov for avlastning ved omsorg for hjemmeboende barn under 18 år, kan få disse tjenestene organisert som BPA. Personer som ikke kan ivareta arbeidsledelsen selv er også omfattet av rettighetsbestemmelsen.

Også brukere som ikke faller inn under rettighetsbestemmelsen kan få tjenestene organisert som BPA, der dette er hensiktsmessig og kommunen er forpliktet til å ha et tilbud om BPA også til disse, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3-8.

Rettighetsfestingen av BPA er begrunnet i et ønske om å sikre mennesker med stort behov for praktisk bistand en større mulighet til å ta ansvar for eget liv og egen velferd.

Med unntak av at kommunen ikke kan pålegge brukeren selv å være arbeidsgiver, er beslutningen om hvem som skal være arbeidsgiver omfattet av kommunens frihet til å organisere tjenestene slik kommunen vurderer det mest hensiktsmessig. Dette kan ikke påklages.

Brukerstyrt personlig assistanse	
Tjenestebeskrivelse	BPA er en alternativ organisering av bl.a. personlig assistanse etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav b. Tjenesten omfatter flg. • Praktisk bistand / opplæring, f.eks. nødvendig rengjøring, andre nødvendige praktiske gjøremål• Personrettet praktisk bistand, f.eks. hjelp til alminnelig egenomsorg og personlig stell• Støttekontakt• Avlastning for foreldre med hjemmeboende barn under 18 år med nedsatt funksjonsevne Omfanget av tjenesten skal tilsvare hva kommunen ville ytt av tjenester gjennom de ordinære omsorgstjenestene. Det skal være vurdert at BPA er det mest hensiktsmessige tilbudet til brukeren. Bruker eller representant for denne må være myndig og kunne inneha arbeidslederrollen og må forplikte seg til kommunens opplæringsprogram, samarbeidsavtale og arbeidsbestemmelser.

	Tjenesten omfatter som hovedregel ikke helsetjenester i hjemmet av medisinskfaglig bistand. Det er en forutsetning at brukers grad av funksjonssvikt og bistandsbehov er av en s�nn art det er mer hensiktsmessig å organisere tjenesten som BPA enn mer tradisjonelle tjenester.
Lovverk	• Pasient- og brukerrettighetsloven �� 2-1 a andre ledd og 2-1 bokstav d • Helse- og omsorgstjenesteloven �� 3-1, 3-2 første ledd nr. 6 bokstav b og c og 3-8 • Rundskriv nr. I-9/2015
Formål	å bidra til at personer med bistandsbehov f�r et aktivt og mest mulig uavhengig liv til tross for funksjonsnedsettelsen. Brukerstyringen som ligger i arbeidslederrollen er et virkemiddel for å legge til rette for større fleksibilitet og en selvstendig tilværelse.
Målgruppe	Bruker som har rett til nødvendige helse- og omsorgstjenester fra kommunen, jf. Pasient- og brukerrettighetsloven �2-1 a, andre ledd.
Kriterier / vurdering	• At brukeren har rett til, nødvendige helse- og omsorgstjenester fra kommunen, jf. Pasient- og brukerrettighetsloven �2-1 a, andre ledd.

	• Personer med stort og langvarig behov (over 2 år) for personlig assistanse • Personer under 67 år • Tjenestebehov på 32 timer eller mer pr. uke. • Brukere med et tjenestebehov på mellom 25 og 32 timer per uke vil også ha rett til BPA, med mindre kommunen kan dokumentere at slik organisering vil være vesentlig mer kostnadskrevende. • Bruker eller representant for denne må være myndig og kunne inneha arbeidslederrollen og må forplikte seg til kommunens opplæringsprogram, samarbeidsavtale og arbeidsbestemmelser. • Det må samtykkes til innhenting av nødvendige opplysninger til sak. Eks. kartleggingssamtale, hjemmebesøk og innhenting av opplysninger fra f. eks fastlege.
Egenandel	Det tas egenandel for den delen av tjenesten som omhandler praktisk bistand.